

DET KONGELEGE
UTANRIKSDEPARTEMENT

Norges forskningsråd
Postboks 2700 St. Hanshaugen
0131 OSLO
Norge

Dykkar ref.:

Vår ref.:
11/04941-124

Dato:
29.01.2014

Tildelingsbrev for 2014

Utanriksdepartementet vil i 2014 overføra til saman 71 350 000 kroner til Noregs Forskningsråd til forskingsprogram, oppgåver og tiltak omtalt i dette brevet med vedlegg. Utanom dette kjem tilskot frå Norad og ambassadane i New Dehli og Pretoria. Norad sender eige brev om sine tilskot.

Fordeling av midlane på ulike tiltak og budsjettpostar framgår av vedlegg 1. Nærare retningsliner for forvaltinga av midlane for pågåande program og aktivitetar framgår av avtalar departementet tidlegare har inngått med Forskningsrådet. Retningsliner for tiltak starta etter 1. januar 2013 framgår av vedlegg 2. Etter kvart som avtalar inngått før dette tidspunktet går ut, vil alle retningsliner omtalast i departementets tildelingsbrev til Forskningsrådet.

Midlane skal disponerast i samsvar med Prop. 1 S (2013-2014) og Tillegg 1 for Utanriksdepartementet, utanriks- og forsvarskomiteens innstilling om denne og Stortingets vedtak, forutan i tråd med Kunnskapsdepartementet sitt tildelingsbrev til Forskningsrådet for 2014 og anna regelverk Forskningsrådet er underlagt.

Når det gjeld rapportering og andre føringar som er felles for departementa, viser vi til KDs tildelingsbrev. Med omsyn til mål og resultatstyring, viser vi til gjeldande målstruktur for Forskningsrådet. Departementet legg særleg vekt på følgjande mål og delmål:

Mål 1: Auka kvalitet, kapasitet og relevans for norsk forskning i heile landet.
Delmål 1.5 Styrka forskning i tråd med sektorens og forvaltningas kunnskapsbehov.

Resultatindikatorar: løyvingar, talet på prosjekt, publisering, stipendiatar (doktorgradsstipend, postdoktorstipend og avlagte doktorgradar), internasjonalisering.

Mål 2: God ressursutnytting, formålstenleg arbeidsdeling, samhandling og struktur i forskningssystemet.

Delmål 2.3 Dynamisk og effektiv samhandling og arbeidsdeling i forskningssystemet. Resultatmål: at Forskningsrådets midlar medverkar til samarbeid og arbeidsdeling mellom universitet, høgskular og forskingsinstitutt.

Mål 3: Næringsliv, samfunnsliv og forvaltning i heile landet brukar resultata.

Delmål 3.1 God og tilpassa forskingsformidling til forvaltninga og ålmenta og gode læringsarenaer mellom føretak, institutt, universitets- og høgskulesektoren og forvaltninga. Resultatindikatorar: oversikt over informasjons- og formidlingsaktivitetar, aktivitetar for å byggja nettverk, forutan konferansar, seminar og temamøte i regi av det einskilde forskingsprosjektet, og kvalitativ vurdering av brukarretta formidling.

Utover det som er omtalt i dette brevet, har departementet gjennom Financial Mechanism Office (FMO) i Brussel stilt midlar til rådvelde for Forskningsrådet for gjennomføring av bilaterale program om forskingssamarbeid finansiert av EØS-midlar. Forskningsrådet er programpartnar (Donor Programme Partner) for norsk forskingssamarbeid med Estland, Latvia, Polen, Romania, Den tsjekkiske republikken og Ungarn fram til programavslutninga i 2017. Forskningsrådets rolle og oppgåver som programpartnar framgår av Rammeavtalen mellom FMO og Forskningsrådet.

Seinaste samrådsmøte mellom departementet og Forskningsrådet fann stad 19. desember 2013 i UD. Departementet ser fram til eit nytt samrådsmøte i mai/juni 2014 i Forskningsrådet. Vi ser også fram til å få Forskningsrådets sektoranalyse om norsk utanrikspolitisk forskning, som vil vera eit viktig grunnlagsdokument når departementets skal revidera sin strategi for forskning og kompetanseutvikling.

Med vennleg helsing

Christian Syse
assisterande utanriksråd

Tore Nedrebø
fagdirektør

Kopi til:
Kunnskapsdepartementet

Vedlegg:

1. Fordeling av UD's tildeling til Noregs Forskningsråd for 2014 på tiltak og kapittel/postar.
2. Nærare retningslinjer for nye program og aktivitetar.

Vedlegg 1: Fordeling av UD's tildeling til Noregs Forskningsråd for 2014 på tiltak og kapittel/postar

Tiltak, periode, referansar	Budsjett kap.post	Fleirårig ramme ¹	Tildeling 2014
Forskings- og kompetansesenter for petroleumsverksemd i nordområda og Arktis, 2013-2018 (UD-ref. NOR-13/0019), jf. pkt. 1 i vedlegg 2.	118.70	25 000 000	5 000 000
Program for Russland og Nordområda/Arktis (NORRUSS), jf. allereie inngåtte avtalar UD-NFR om: <ul style="list-style-type: none"> Asias rolle i nordområda, 2011-2016 (UD-ref. QZA-11/0723) Russland og nordområda/Arktis 2011-2016 (UD-ref. QZA-11/1046) Russlandsforskning, 2012-2016 (UD-ref. RUS-11/0035) 	118.70.161/ 118.01	15 000 000	4 750 000 (av dette inntil kr 356 250 frå 118.01)
	118.70.161/ 118.01	45 000 000	7 500 000 (av dette inntil kr 562 500 frå 118.01)
	118.70.121/ 118.01	45 000 000	9 000 000 (av dette inntil kr 630 000 frå 118.01)
Styrka nordområdesatsing innanfor området jordobservasjon, 2010-2014, jf. allereie inngått avtale UD-NFR (UD-ref. RER-09/145)	118.70	9 000 000	3 000 000
Gjennomføring av intensjonsavtale mellom Noreg og Storbritannia av 30.11.2011 (UD-ref. RER-12/0066), jf. pkt. 2 i vedlegg 2: <ul style="list-style-type: none"> Prosjekt om krill og økosystem i Sørishavet Styrking av internasjonalt polarforskingssamarbeid 	118.70	12 000 000	3 800 000
	118.70/ 118.01	15 387 500	6 500 000 (av dette inntil 325 000 frå 118.01)
Støtte til program for samfunnsvitskapleg forskning knytt til petroleumssektoren (Petrosam 2) (UD-ref. NOR-13/0111), jf. pkt. 3 i vedlegg 2	118.70.161/ 118.01	15 000 000	2 500 000 (av dette inntil kr 87 500 frå 118.01)
Støtte til oppfølging av HAV 21 (UD-ref. NOR-13/0110), jf. pkt. 4 i vedlegg 2	118.70.161	30 000 000	10 000 000
Europa i endring, 2013-2017 (UD-ref. NOR-13/0018), jf. pkt. 5 i vedlegg 2	100.71.11.6.	25 800 000	5 700 000
Forskning på humanitær politikk, 2011-2015, jf. allereie inngått avtale UD-NFR (UD-ref. QZA-11/0700)	163.71.701	40 000 000	13 600 000
Til saman		277 187 500	71 350 000

¹ Med atterhald om Stortingets løyving

Vedlegg 2: Nærare retningsliner for tiltak starta etter 1. januar 2013

1. Forskings- og kompetansesenter for petroleumsverksemd i nordområda og Arktis

Det er oppretta eit senter for forskning om utfordringar for petroleumsverksemd i arktiske strøk. Senteret vart utlyst av Noregs forskingsråd som eit kompetanseprosjekt for næringslivet og tildelt UiT – Noregs arktiske universitet i 2013 under namnet Research Centre for Arctic Petroleum Exploration (ARCEX). Formålet er å byggja opp eit forskingsmiljø av høg kvalitet som er relevant for oljenæringa i nord og i arktiske strøk, i samsvar med utlysing vedtatt av Forskingsrådets divisjonsstyre for energi, ressursar og miljø (sak 73/12) og publisert 6. november 2012 på Forskingsrådets heimesider.

Senteret skal vera tidsavgrensa, med varigheit på maksimalt fem pluss tre år. Noregs Forskingsråd vil evaluera senteret etter fire år. Evalueringa vil danna grunnlag for vurdering om Utanriksdepartementets tildeling skal vidareførast for ytterligare tre år. Senteret er ei oppfølging av strategisk prioritering nr. 10, «Regjeringa vil legge til rette for en forsvarlig utnyttelse av petroleumsressursene i nord», i Meld. St. 7 (2011-2012), *Nordområdene – visjon og virkemidler*.

Senteret vert finansiert med like bidrag frå Olje- og energidepartementet og Utanriksdepartementet. Tildelinga frå Utanriksdepartementet har ei ramme på 25 mill. kroner over fem år, med atterhald om Stortingets samtykke. Det kan planleggast for ei mogleg forlenging på tre år med ei ramme på 15 mill. kroner.

Ein legg opp til følgjande fordeling dei fem første åra:

2013: 2,5 mill. kroner (utbetalt)

2014: 5 mill. kroner

2015: 5 mill. kroner

2016: 5 mill. kroner

2017: 5 mill. kroner

2018: 2,5 mill. kroner.

2. Gjennomføring av intensjonsavtale (MoU) mellom Noreg og Storbritannia

2.1 Prosjekt om krill og økosystem i Sørishavet

For å ivareta Noregs rolle som polarnasjon vil regjeringa satsa vidare på utvalde prosjekt i Antarktis, som forskning på krill-bestanden i Antarktis. Prosjektet skal også

medverka til å styrkja norsk-britisk forskingssamarbeid gjennom felles forskingsprosjekt knytt til krill og økosystemet i Sørishavet.

Avtalen med Storbritannia føreset eit samarbeid mellom The British Antarctic Survey, Norsk Polarinstitutt, Havforskningsinstituttet og andre relevante forskingsinstitusjonar i Noreg og Storbritannia. Prosjekta skal vera tre- til fireårige og leggja vekt på aktivitetar som styrkjer det norsk-britiske forskingssamarbeidet og som legg til rette for rekruttering av yngre forskarar.

Følgjande generelle føringar gjeld for løyvinga:

- Årleg overvaking av krillens utbreiing og volum («annual monitoring of krill distribution and abundance»)
- Langsiktig observasjon av krillvolum og ytre miljø («sustained long-term observation of krill abundance and physical environment»)
- Predatorars tyding for utbreiing av krill og krillfiske («predator foraging footprints in relation to krill and fishery distribution»)
- Samspelet mellom krill og predator («krill-predator interaction»)

Ein legg opp til følgjande fordeling gjennom dei tre åra prosjektet varer:

2013: 4,6 mill. kroner (utbetalt)

2014: 3,8 mill. kroner

2015: 3,6 mill. kroner.

2.2 Styrking av internasjonalt polarforskingssamarbeid

Utanriksdepartementet ønskjer å styrkja det internasjonale polarforskingssamarbeidet. Internasjonalt samarbeid innan polarforsking er viktig for å møte globale utfordringar innan klima og miljø, å auka kvaliteten og kapasiteten i norsk forsking, å sikra Noreg tilgang til internasjonal kunnskapsproduksjon og å fremja Noreg som leiande forskingsnasjon innan polarforsking.

Følgjande generelle føringar gjeld for løyvinga:

- Forskringsrådet skal medverka til å styrkja det internasjonale forskingssamarbeidet i polare område, jf. omtale ovanfor.

- Midlane som vert stilte til rådvelde for Forskingsrådet skal brukast målretta til å finansiera hovudsakleg forskingsprosjekt og i tråd med prioriteringar utarbeidde etter ein workshop om saka i 2013.
- Forskingsrådet skal medverka til å oppfylle målsetjingane for polarforskning i intensjonsavtalen som vart inngått mellom Noreg og Storbritannia 30.november 2011.
- Dette arbeidet vil bidra til å følgja opp prioriteringar gitt i Forskingsrådets policy for polarforskning, jf. [http://www.forskningsradet.no/prognett-polarforskning/Sentrale dokumenter/1231229969404](http://www.forskningsradet.no/prognett-polarforskning/Sentrale_dokumenter/1231229969404).

Ein legg opp til følgjande fordeling:

2013: 3 500 000 kroner (utbetalt)

2014: 6 500 000 kroner

2015: 5 387 500 kroner.

3. Samfunnsvitskapeleg forskning knytt til petroleumssektoren (PETROSAM2)

Utanriksdepartementet vil i perioden 2013-2018 tildela 15 mill. kroner til Noregs Forskingsråds program for samfunnsvitskapeleg petroleumsforskning, PETROSAM2.

Formålet med PETROSAM2 er å vidareutvikla kompetanse om samfunnsmessige forhold som er relevante for norske styresmakter og næringsliv sin strategi og politikk i petroleumssektoren. Programmet er delt inn i to strategiske perspektiv. Det første fokuserer på forvaltning av petroleumsressursane på norsk sokkel. Det andre er eksplisitt retta mot nordområda/Arktis og kunnskap om utviklinga innan energirelaterte tema i Russland, inkludert dei russiske nordområda. Programmet medverkar til å følgja opp ei rekke av målsetjingane i Meld. St. 7 (2011-2012) *Nordområdene – visjon og virkemidler*, som strategisk prioritering nr. 1: «Norge skal være ledende på kunnskap om, for og i nordområdene», og nr. 10: «Regjeringen vil legge til rette for en forsvarlig utnyttelse av petroleumsressursene i nord». Programmet følgjer òg opp fleire av satsingsområda for tilskotsordninga Barents 2020, inkludert målsetjinga om å bidra til å oppretta arenaer for samarbeid mellom norske og utanlandske kompetansmiljø på nordområderelevante fagfelt (Prop. 1 S (2012-2013)).

Departementet tek atterhald om at Noregs forskingsråd skil ut dei PETROSAM2-prosjekta som får midlar over Barents 2020 og rapporterer om resultatata frå desse. Prosjekt som får støtte over Barents 2020 skal vera nordområderelevante. Barents 2020-

ordninga skal fungera som såkornmidlar. Det er difor særleg interessant å støtta prosjekt som utløyser midlar eller innsats frå andre og/eller opnar nytt samarbeid mellom norske og utanlandske aktørar.

Departementet legg opp til ei årleg fordeling på 2,5 mill. kroner for perioden 2013-2018. Inntil 3,5 % kan brukast til administrasjon av programmet i Noregs forskingsråd. Forskingsrådet skal spesifisera eigne administrative kostnader i rapporteringa til departementet.

4. Oppfølging av HAV 21

FoU-strategien HAV 21 følgjer på fleire område opp målsetjingane i Meld. St. 7 (2011-12) *Nordområdene – visjon og virkemidler*. Dette gjeld mellom anna forvaltning av miljø og naturressursar, kunnskap om økosystemet, og berekraftig fiskeri- og havbruksnæring i nord. Som støtte til konkrete prosjekt innanfor disse temaområda i HAV 21, vil Utanriksdepartementet for perioden 2013-2016 stilla til rådvelde 30 mill. kroner over tilskotsordninga Barents 2020 til Noregs Forskingsråd.

I 2013 gjekk midlane til prosjekt under programmet Havet og kysten. Departementet stiller seg positiv til at Noregs Forskingsråd i 2014 og eventuelt 2015 tar med støtta frå Barents 2020 i ei felles utlysing av midlar mellom programma Havet og kysten, Klimaprogrammet og Polarprogrammet, under føresetnad av at støtta vert brukt i samsvar med reglementet for bruk av Barents 2020-midlar og prioriteringane i HAV 21. Departementet ønskjer dialog med Forskingsrådet om utlysinga.

Prosjekt som får støtte over Barents 2020 skal vera nordområderelevante. Barents 2020-ordninga skal fungera som såkornmidlar. Det er difor særleg interessant å støtta prosjekt som utløyser midlar eller innsats frå andre og/eller opnar nytt samarbeid mellom norske og utanlandske aktørar.

Departementet ønskjer å halda kontakt om utlysingstekstar og verta orientert om prosjekta som får midlar frå Barents 2020, kunnskap som vert produsert og måten resultatata vert profilerte.

Departementet legg opp til følgjande fordeling:

2013: 10 mill. kroner (utbetalt)
2014: 10 mill. kroner
2015: 6 mill. kroner
2016: 4 mill. kroner.

5. Europa i endring 2013-2017

Utanriksdepartementet ønskjer å vidareutvikla satsinga på europaforskning. Satsinga skal stimulera til europarelatert forskning av høg kvalitet. Forskinga skal gi ny innsikt og styrka kunnskapsgrunnlaget for politisk handling. Som eit sentralt verkemiddel ønskjer UD å vidareføra samarbeidet med Forskingsrådet om forskingsprogrammet «Europa i endring». Utanriksdepartementet stiller midlar til rådvelde for NFR som utlyser dei i open konkurranse blant forskingsinstitusjonar, universitet og høgskular.

Kriteria for tildelinga er nærare spesifisert i utlysingstekstane frå 2012 og 2013, som baserer seg på dokumentet «Fagleg og tematisk grunnlag». Tildeling av prosjekt skjer på grunnlag av søknader. Søknadane vert vurderte av internasjonale ekspertar. Styringsgruppa for Europa i endring innstiller til divisjonsstyret for vitskap for endeleg vedtak. Utanriksdepartementet deltar med ein observatør i styringsgruppa.

Utanriksdepartementet skal, med atterhald om Stortingets løyving, løyva 5,7 millionar kroner årleg fram til og med 2017 til «Europa i endring», til saman 25, 8 millionar kroner for avtaleperioden. Dette inkluderer to tildelinger, ei for 2013-2017 (avtalt 2012) og ei for 2014-2017 (avtalt 2013) på respektive 15 og 10,8 millionar kroner.